

# С Л А В А

ПОВРЕМЕННО ДУХОВНО СПИСАНІЕ

15. Ноемврій, 1871.

---

Ки. 8. } Излиза два пѣти въ мѣсеца. Годишна цѣна е:  
} гр. 20.— Безъ предплата спомоществатели не } Год. I.  
} сѣх пріети.— Писма или статіи ще ся отправятъ }  
} до издателя. Неплатени писма не сѣх пріети. }

---

## БОГОУГОДЕНЪ И БОГОПРОТИВЕНЪ ПОСТЪ.

Постимъ сѣ постомъ пріятнымъ, благободнымъ Господевн; истинный постъ есть занухъ отчужденіе, въздържаніе азика, ярости отложеніе, похотей отавченіе, оглаголаніа, лъжи и клеветопрѣстѣпленіа. (Стіхословіе въ Понедѣл. великаго поста).

Този черковенъ стіхъ може да ся назове черковно поученіе за всичкитъ пости. Нашитъ рѣчи и проповѣди, понеже сѣ слаби, то често биватъ и дълги, нъ поученіето на черквѣтъ е кратко толкосъ, колкото е отъ другѣ странѣ силно и дѣйствително. Заради туй е най-потрѣбно да обрнимъ всичкото си вниманіе врѣхъ него и да промислимъ за туй, което то насъ учи за черковнѣя постъ.

Постите сѣ постомъ пріятнымъ, благободнымъ Господевн! Отъ тѣзи думи ся разбира, че има непріятенъ и не богоугоденъ постъ. А кой ли е той? — — . . . . .  
Той е когато човѣкъ не яде обикнатѣтъ, може би и ни-

каквж хранж, а съ гнѣвътъ си и за да си задоволи желаніето пояда душжтж и тѣлото на подчиненитѣ си слуги, или на челядѣтж си. Постъ са имѣнува, когато са човѣкъ моли и проси отпушеніе на грѣховеѣ си, и казва на гласъ: че ще прости тѣй, грѣховеѣ на другяго както са прощаватъ неговитѣ прѣгрѣшенія; а не когато излѣзе отъ църквж, да отива въ сѣдовището, за да прѣслѣдва бѣдния длѣжникъ, да придирва отъ него и най сѣтнѣжтж му бодкж, а въ противенъ случай да го туря въ затворъ, и съ това да му разсипва цѣлжтж кжщж. Такъвъ постъ е неблагопріятенъ Богу; когато човѣкъ външно до нѣйдѣ ся смирява, и казва: азъ съмъ първій грѣховникъ; а вътрѣшно не познава мѣрkitѣ на мнимитѣ си достоинства, туря ся мислено отгорѣ надъ другитѣ, прави себе си вселенски сѣдія да сѣди и навожда всѣкого и за всичко. Постътъ е непріятенъ и неугоденъ на Бога, когато човѣкъ иска и чака за малки поклони и нѣколко ситни дребни въздишки да му ся отворѣжтъ сичкитѣ скривовища на Божжтж благодать, да ся изцѣлѣжтъ всичкитѣ рани на съвѣстьж му, за да би влѣзълъ въ самжтж Царскж вечерж и да би ся нахранилъ съ Христовото тѣло и кръвь; а самичкѣ той; при най голѣмитѣ хълцуканія и мѣки на бѣднитѣ си братія, не е никакъ расположенъ да имъ отдѣли нито най малкжтж часть отъ своитѣ приятности: презира болнавитѣ си другари, мързи го да въведе подъ покрива си чужденцитѣ, жалъ го е да отдѣли на гладнитѣ отъ хранитѣ си, които мухлясватъ и развалятъ житницитѣ му. Постътъ е непріятенъ Богу, когато човѣкъ ся бои да вкуси малко горѣщж водж; а не ся бои, че отъ тѣсь уста както и понапрѣдѣ, излѣзватъ като пушакъ отъ пещъ, праздни и гнили думи, горчиви и нападательни присмивки, загатванія, пълни съ всѣкаква съблазнъ и душевна зараза. Всичкитѣ таквись постници нека ся не надѣватъ за милостята Божія; постътъ имъ е не само неблагоугоденъ, нъ спорядъ изрекваніето на пророка, есть мръзость прѣдъ лицето Божіе.

Подобрѣ би било да вкушава отъ всичко, що му ся ревне, нъ въ сжщото врѣме да нахрани бѣднитѣ, които

бѣдствовать да умратъ отъ гладъ; по-добрѣ щеше да бѣде, да ся необлича както и напрѣдъ съ лъскавитѣ си испъстрени дрѣхи, и които сега сж му излишни, защото стоѣтъ натрупани и ставатъ хранж на молцитѣ, нѣ да облече съ тѣхъ driпавитѣ голачета, които хлѣнчатъ отъ студъ; по-добрѣ щеше да е тисязи пѣти, ако си не забравя работитѣ, да утѣшава и весели онѣсь, които са забрави ли отдавно, че има утѣха и радость на земѣтж.

Истинскій постъ сж състои да отхвърлами злитѣ работи, да задържами языка си, да въздържавами яростьтж и буйностьтж си, да отлъчавами отъ насъ прищѣвкитѣ, прѣдумваніята, лъжѣтж и клятвопрѣстжпленіята.

Отдалеченіето отъ всичкитѣ тѣя пороци трѣба да съставлява за чловѣцитѣ не постъ, не принужденіе и мѣчпотія, а работа най-естествена, почивка и веселость; нѣ нашата природа, още въ нашитѣ прѣродителіе загазнила е въ грѣхъ и своеволіе, приучена отъ сами насъ да нарушава законитѣ на въздържаніето, до толкосъ ся е сродило съ страститѣ и прищѣвкитѣ, щото слѣдваніето подирь страститѣ и злѣтж волж за неж е станало май тѣй естествено, както е за тѣлото дневната храна. Затуй, който иска да бѣде свободенъ отъ грѣхове, той трѣба винаги да ся въздържа да не прави зло, но да клони камъ добро, сжщо както дълбокитѣ постници ся въздържатъ отъ хранж, и мислѣтъ все за Бога. Туй въздържаніе отъ страсти и пороци, спорядъ черковното ученіе, съставлява истинскій и благопріятній Богу постъ. Вънкашній постъ всѣкога не е потрѣбенъ, нѣ вътрѣшній (въздържаніето отъ зло и страсти) всѣкога е потрѣбенъ. Вънкашній постъ дохожда и заминува, нѣ духовній постъ е безконеченъ, и ся свършва само съ нашій животъ, когато ній ся съблечемъ отъ прѣстнѣтж и грѣхолюбнж плть, и ся облѣчемъ въ нетлѣніе и безстрастіе.

И тѣй, истинскій Христіанино! искашь ли на истинж да постишь? Най напрѣдъ задържи языка си отъ всѣкж празнж думж, колкото гнилж, толкосъ и нехвелитж. Почени вътрѣшенъ постъ отъ най малкій тѣлесенъ членъ, който е голѣмъ врагъ и упоренъ противникъ на всичко.

Ако побѣдишь неговото упорство, ще си заможенъ да наддѣлѣешь и тѣлото (Іак. 3, 2). Напротивъ, языкътъ ще тя влече кѣдѣто иска както буенъ и лютъ конь, ако и да постишь, и ще тя захвърли по долините на лъжтѣ, злобтѣ и лукавството.

Искашь ли да постишь истински? Заедно съ хранятъ остави всѣка умраза, досажденіе, роптаніе и удумваніе, бѣди въ всичко и за всички кроткъ, тихъ, смиренъ, любезенъ и сговорливъ. Туй го изисква самата прилика на постѣтъ. Инакъ ако бѣдешъ както и напрѣдъ, напрасничавъ и прѣпирникъ, то другитѣ, по неволж, ще ти кажѣтъ, че си малко дѣте, сърдитко за туй, дето ти брани черквата да не ядешъ благо.—... Искашь ли да постишь истински? Отдалечи отъ себѣ си заедно съ ястіята, и всичкитѣ други тѣлесни прищѣвки. Защото вехтата ти грѣховна природа тя погубва чрѣзъ прѣсищаніето. Много ястія принасятъ вредж само на тебѣ одного, а другитѣ видове на тѣлоугодіето и сладострастіето освѣнѣ тебѣ, повреждатъ и много други. Остави ги всичкитѣ, скѣсай пѣснопойкѣтѣ на злото, която тя развращава, остържи отъ стѣнитѣ всяка съблазнива картина, и най-сѣтнѣ исхвърли отъ умѣтъ и паметѣтъ си (постѣпено, защото изведнажъ не бива) исхвърли казвамъ всичкитѣ либострастни образи, и намѣсто тѣхъ вкарай въ ума си Христовѣтѣ наукѣ, помагането камъ бѣдни.

Искашь ли да постишь истински? Скѣсай (ако имашъ) всѣкой записъ, съ когото си мислилъ неправедно да освоишь нѣкому имота; прѣкѣсай всѣкѣ работѣ, отнесена въ сѣдовището; отстѣни отъ свойскитѣ си права и недѣй ся влача по сѣдове както Евреинъ. Трѣба сѣкій да личи че е Христіанинъ не само въ черквѣ, нѣ и въ обществото и на вредѣ.

Искашь ли да си истински постникъ? Прѣглѣдай съ какво можешъ послужи на малкитѣ си брата-Христіане, и безъ забавж имѣ стори добро; отвори си житницитѣ за тѣсь които незлюбиво мрѣтъ отъ гладъ; облечи голакѣтъ, прибери сирачето, наглѣдай хлѣмавия и навѣди затворникѣтъ. Не е ли туй голѣмо челоуѣколюбіе, когато на-

мѣсто постъ, диришь Божіѣтъ милость по този начинъ?

Такъвъ постъ ще е благопріятенъ за Господа! който събира тѣй тѣлесното си въздържаніе заедно съ душевното не ще си изгуби награжденіето. И тѣй за какво постимъ? Не да ся запазимъ отъ ястія, нъ да си укротимъ страститѣ, да облекчимъ душкѣтъ, да съживимъ свѣстѣтъ, да наближи при насъ Божіята благодать. И когато станемъ на мисли по-чисти и цѣломъдри, на думи по-прави и обширни, на права пб-кротки и великодушни, на работи по-праведни и пб-добросторни; то тѣй достигвами намѣреніето на нашій постъ и ставами истински послѣдници на Христовѣтъ наукѣ.

Въ противенъ случай, постѣтъ ни ще бѣде също както цѣръ, когото болній по незнаяніе піе и върши срѣщо болестѣтъ си. Отъ такъвъ цѣръ ся очаква само задразніе на болѣстѣтъ, която става още по-опасна, а ній ся палѣгами на цѣра и ся мислимъ че сме здрави и читави. Въ такъвъ случай по-добрѣ е свѣсѣмъ да не постимъ: Защото тогасъ, нѣма да ся мамимъ, че сме въвъ отъ опасностѣтъ, отъ грѣховетѣ. Аминъ.

**М. Хр. Гадославовъ.**

Шуменъ 28 Октомврій 1871.



## С Л О В О .

### Блажени сѣ тѣзи, които слѣшатъ Божіето слово и го пазатъ.

Нашата Христіянска вѣра, е основана на Божіето свидѣтелство, което са придържа о Божественното откровеніе. Самъ Богъ вочеловѣченъ пострада за насъ, за да всели въ човѣка любовта къмъ правата, истината и святата вѣра! А още по-вѣче да ни посочи правіятъ пкѣтъ, който води къмъ спасеніето и чрѣзь искупленіето си да ни избави отъ прародителскія грѣхъ. Сичкитѣ мѣки които прегърпѣ Христосъ, бѣхъ за нашата любовъ. Като е тѣй, нашата вѣра, са възбужда и произвожда въ насъ

отъ благодатъта на Св. Духа, която въ священ. писаніе са казва *даръ Божій*. Апостолътъ казва: *Другому даetz са вбра тѣмже духомъ сир. вбрата са дава на други сжшо чрезъ Свят. Духъ. Вбра отъ слуха, слухъ же глаголомъ Божиимъ*, т. е. началото на вбрата е почнало отъ слушаніето а слушаніето произлиза отъ Божието слово. Ето какъ е свързано началото на вбрата ни съ основаніето въ нея, по което само са отличава спасающата ни вбра, отъ онъзъ обикновенната естествена, която възбужда прость здравъ смислъ.

За това ній, като имами тѣзи истинни свидѣтельства съ здрави основи и свети начала въ благодатъта на Св. Духа, като даръ Божій, за нашата нетлѣнна и свята вбра, трѣба и съ *сърдцето* си да вврвами; защото тамъ собствено лѣжи главната сила на нашія духъ. — Да, нашата вбра трѣба да лѣжи главно въ сърдцето, както казва и Апостолъ: *Сърдцемъ бо ввруетъ ся въ правду*; тя като живѣе въ сърдцето необходимо прониква и въ другитѣ, сили, надъ които сърдцето има вліяніето си. То е главния дѣителъ на доброто и на злото: озарява умътъ или съ добро или съ зло, и движи волята на добро или зло.

Ще рѣче че като са ввра съ сърдцето въ вбрата, тя става жива, свѣтоносна и дѣяелна, каквато е въ сжщностъ и нашата вбра.

При туй нека чуемъ, какво е говорилъ Исусъ Христосъ, единствения ни Спасителъ на ученицитѣ си въ притча, върху което са състой днешнието Евангеліе. Спасителътъ ни е изрѣкълъ на ученицитѣ си въ притча тамъ, което като неразбрали тѣ попитали: Господи, каква е тѣзи притча? а Той рѣкълъ да ви кажа, защото на васъ е дадено да знаете Божиитѣ тайни. . . . . — Семето е словото Божіе; което е паднало на пѣтя, то сж онѣзи хора, които слушатъ Божието слово, нъ като сж сърдцата имъ сухи и сухи като пѣтя, то словото Божіе — семето остава на отворено и дѣвола скоро го грабва, щото тѣ вврватъ а не са спасяватъ. Това зърно което паднало на камъка, сж онѣзи хора, които лѣсно повврватъ, и скоро и радостно слушатъ словото Божіе, нъ корень не хваща у

тѣхъ: защото като са поприсиятъ и позаплашятъ въ нѣщо противу Бога, тѣ тосъ часъ отслабнуватъ и сѣ отказватъ. Това — щото падна въ трѣньето, то сѣ тѣзи, които слушатъ и радостно приемятъ Божіето слово, нѣ отъ свѣтски грижи са удавятъ и педаватъ плодъ, защото са задушава тамъ словото. А което е паднало на добра земя, то сѣ тѣзи, които радостно приемятъ словото Божіе въ сърдцето си, държатъ го съ търпеніе и принасятъ плодъ. Слѣдъ това рѣкъль: »Който има уши да слуша, нека слуша!«

Това е, благочестивій Христіанине, значеніето на пригчатата: *свѣтелитъ сѣ семето си*

Вашето рѣдовно посѣщеніе въ Божіи храмъ, като православни Христіани, ма удостовѣрява, че вѣй ако бихте са съобразили съ първото семе не щехте тѣй рѣдовно да посѣщавате, и тѣй боголюбиво да слушате заповѣдитѣ на черквата. А това ще каже, че семето (божіето слово) у васъ е на добра земя зърното сир. вѣй не сте го оставили на патя, нѣ сте го съхранили; нѣ какъ? коренѣ хватило ли е у земята т. е. у сърдцето ви или не, тамъ трѣба вѣй сами да са знаете и сами да са испитате. Ако сте благи, ако сте мѣмки у сърдцето, ако сте милостиви и ако имате плодовитѣ умъ т. е. умъ който да са влада спорѣдъ законитѣ на вѣрата ни, вѣрвайте че не сте като първото семе, паднало на суха земя; вѣй сте му дали животъ.

Вардете са, да не бъдете като второто семе, което падна на камъка. Вардете са т. е. когато слушате и приемате Божіето слово, да не го приемате безъ вѣра и безъ здравъ разумъ, безъ разсѣжденіе и безъ испитваніе, или като нѣкой обичай съ слаба воля; защото като приемате тѣй вѣрата, вѣй малко скърбъ, неволя нѣкая или насила да видите, вѣй тосъ часъ бихте ослабнали въ вѣрата си и бихте отпаднали и са отказали отъ Бога. Да имате прочее любовь къмъ Бога и къмъ вѣрата си, да я приемате съ радость и да я задържате у васъ съ постоянство, и съ твърда воля и убѣжденіе въ нея и Бога.

Трѣба да са пазимъ тѣй сящо да не испаднемъ въ укореніето и въ наказаніето което ни налага третото

семе. Трѣба да отбѣгваме отъ многото свѣтовни грижи, които не ни даватъ свободата, благоврѣміето, нѣ ни задушаватъ въ една мисль, въ мисль свѣтска, заобиколена отъ много и разни грижи които опропаствяватъ добрата воля на семето. Кѣто не ни даватъ врѣме да са поразмислимъ малко за интереса на най святого нѣщо у насъ.— Духтѣ, свѣтовнитѣ грижи, безсѣзнателно веселятъ съ многовиднитѣ земни наслажденія и разни богатства тѣлото ни, което е тъмницата на онѣзи свята Божія часть у насъ — душата ни, и ни отдалечаватъ все-силно отъ бѣдѣщето онуй вѣчно и нетлѣнно Божіе царство. Не казвамъ че нетрѣба да имами и свѣтски грижи, не; като сми създадени въ този свѣтъ и за този свѣтъ, ній имами грижи за нужди, които ежедневно ни окръжаватъ тука. Нѣ тѣзи грижи не трѣба да сѣ заячени и засилени само къмъ интереса на свѣтскія ни животъ и наслажденіе; но тѣ трѣба да сѣ: първо, за прихраната ни, и, второ, за прѣдуготовителнитѣ ни срѣдства, тука въ този свѣтъ, въ получванье бѣдѣще блаженство въ царство небесно. Отъ тука излиза, че ній трѣба да са вярдимъ щото грижитѣ на този свѣтъ, да не бѣдѣтъ пб-много, пб-първи и по прѣдпочтени отъ онѣи на бѣдѣщія свѣтъ; защото този свѣтъ е приврѣменень, тлѣненъ а не както она, вѣчень, нетлѣненъ и безконечень, идеже бо естъ царствіе небесное.

Тѣзи сѣ тритѣ вида, които не щѣтъ да получатъ спасеніе, нѣ паданіе. И три сѣ срѣдствата на тѣзи грѣхове, чрѣзъ които подпада човѣкъ, и са опропаства. Тритѣ тѣзи вида сѣ *Славолюбіе*, *Срѣбролюбіе*, и *Сластлюбіе*.

Человѣкъ славолюбивъ какво не би направилъ и какви най строги заповѣди и закони не би прѣстѣпалъ, само и само да си постигне славолюбивата цѣль. Името *Славолюбіе*, най първо води началото си отъ Адама, който поради славолюбіе са излѣга отъ Ева, а тя по съвѣта на Дявола — змѣята, само и само да добіе славата Божія и Неговото безконечно Царство, яде отъ забраненія плодъ. Така сѣщо и за срѣбролюбіе ній потѣпквами Божіитѣ заповѣди и ги прѣзирами, и продавами и славата Божія



и Него Самаго, само и само да може да са одобие ке-  
сіята ни и да са понапълни съ тлѣнното онуй льстител-  
но вещество — паритѣ. За сръбролюбие Іуда не прѣдаде  
ли Іисуса въ рѣцетѣ на Евреитѣ? А разрушителното и  
съсипително онуй качество *Слстолюбие*, до каква сте-  
пенъ на безобразіе не би докарало човѣка?— Нека по-  
глѣднемъ на около си и ній ще видимъ хиляди развалени  
твари, които освѣнъ че сж осждени да страдѣтъ тука  
на този свѣтъ, нъ още пѣ-вече, двойно и тройно на онзи.  
Слѣдователно тѣ нѣма да узнаятъ и да вкусятъ отъ пло-  
доветѣ нето на тукашното блаженство нето на онуй без-  
конечно и неглѣнно блаженство на Божіето царство.

Заради туй, благочестиви Христіани, трѣба да са вар-  
димъ и строго да ся прѣдпазвими дето да са не повеж-  
дами по волята и по исканіето на нашитѣ страсти, нъ тѣ  
да сж водятъ по нашата воля; сир. да са неоставями на  
тѣхъ тѣ да ни водятъ и управляватъ, нъ ній тѣхъ. Ній  
да бждимъ, както и сми, господари на тѣлого си и на  
неговитѣ страсти, а не тѣ да бждѣтъ на насъ господари.  
Ній днѣсь сми заобиколены отъ такъвъ свѣтъ, отъ такива  
люди най-повече: заради туй трѣба строго да внимавами  
и здраво да пипами сгранигѣ на пѣтя, по който намѣ-  
рјавами да ходимъ.

Нека, прочее, са покажемъ достойни и истински на-  
слѣдници въ Христіанството на нашія Спасителъ Іисуса,  
като са упѣтимъ въ здравія и хранимъ пѣтъ на истин-  
ната, и са съобразимъ и послѣдвами на притчата четвър-  
тото семе, което падна на добра земя и даде плодъ. Нека  
да приемами винаги Божіето слово съ сяка готовность,  
радость и любовъ въ сърдцето си и да го задържимъ тамъ  
съ твърдость и съ постоянство. Само тжй ако приемемъ  
Божіето слово, тогасъ ще бъдемъ въ състояніе чрѣзь бла-  
годатѣта на Всевишния, да отблѣсвами всички спжнки,  
които ни прѣчатъ въ пѣтя къмъ вѣчното царство, ще мо-  
жемъ да са пазимъ отъ злитѣ работи, които искатъ да ни  
опропасть, и най-сетиѣ като надвиемъ на всички прѣ-  
пятствія и останемъ свободни въ дѣятелното поле на ду-  
шевнія ни интересъ, ній ще приносимъ изобилній и не-

тлѣнный плодъ съ добринитѣ си. Само, както казахъ и въ зачалото си, ако имами искрення *вѣра*, тогасъ щемъ можемъ да падвѣемъ на всичко, и тогасъ щемъ приедемъ общанното спасеніе отъ Христа, който казва тѣжъ: *Който вѣрва въ Сына ще има животъ вѣчный; а който не вѣрва въ Сына не ще види вѣчнѣя животъ, нъ Божія гнѣвъ ще прѣбѣди на него.* (Ион. 3, 36).

При туй нека повторимъ: блаженни сж онѣзи, които слушатъ и *сърдечно* вѣрватъ въ Божіето слово и го пазятъ, защото тѣ ще са наслаждаватъ въ Небесното вѣчно царство. *Който има уши да слуша, нека слуша.* Амѣнь.

М. А. Тихчевъ.

Тулия 17 Октомврий 1871.

## КИРИЛЪ и МЕТОДІЙ.

Словянски първи учителие.

(продълженіе)

### III.

Когато станалъ К-нъ на 24 год. (въ 851 л.) проводили го за учено-распитваніе при Ислямскій Мелитинскій емиринъ. По оууй врѣме ученитъ и просвѣщенни Мюсюлмани почитали Фотія, много слушали за голѣмѣтѣ му ученость, имали съ него взаимнѣ распискѣ и обично ся прѣцирали съ Христіанетѣ, като прѣобрацали взаимно листоветѣ на диалектикѣтѣ. За таквѣ работѣ ся проводилъ К-нъ. — Разказватъ, че въ тѣзи Мюсюманскѣ страна гдѣ-то отивалъ, Мюсюманитѣ живѣяли братски съ Христіанитѣ, само, научно ся прѣцирали за вѣратѣ. Като желали да докажатъ че тѣхната вѣра е по права, тѣ написали дѣволи по Христіанскитѣ вратни и питали К-на, о-сѣти ся, какво е туй? Мждрецътъ рекълъ: Виждамъ чортовски образи, и оттамъ познавамъ, че вътрѣ живѣятъ Христіани; бѣсоветѣ не ся сговарятъ съ тѣхъ и бѣгатъ по вратитѣ имъ и др. Него го добрѣ поерѣщали и нагостили. И слѣдъ много прѣцирии Мюсюманитѣ му пзявили довѣріето си за неговѣтѣ умъ и ученость.

К-нъ, слѣдъ врацаніето си отъ Шаркинско (Истокъ

Саракинско) преминалъ нѣколко врѣме усамотенъ и раздалъ имота си на сиромаситѣ; сѣтнѣ отишълъ при братаси, Методія въ неговото Словянско владеніе. Свѣтовнѣи животъ дотегналъ Методию; той оставилъ чина си и ся отстранилъ въ горѣтѣхъ Олимпъ (сег. Лача) и тамъ отъ ма-настирскитѣ старци постриганъ. Съ него наедно живѣлъ и братъ му К нѣ. И двамата минували врѣмето си въ четене и учене.

Наскоро царьтъ ги новикалъ и настанилъ на новѣ работа.

#### IV.

Едва ся нампрало въ свѣта държава по-разнообразна колкото Козарската (Хазарската, Черно-Българската). Тамъ ся били населени различни вѣри. Освѣтъ многобожскитѣ вѣрванія на племената: Словянско, Татарско и др., по-образованото сѣлсвѣіе вѣрвало по едиж отъ три-тѣхъ вѣри: Иудейство, Христіанство и Ислямство. Търпѣніето на вѣритѣ било за примѣръ. Фотій, когато станалъ патрикъ, по-грижилъ ся да по-христіанчи Козарія и работилъ чрѣзь Таврическитѣ владци. Козаретѣ и по-напрѣдъ, и сега имали сношеніе съ Царійградъ. Около 857—859 год. пристигнало въ Царійградъ посолство съ жалбѣ да проведятъ въ Козаріѣхъ нѣкой мъдрецъ Христіанинъ. (Нѣкои доказватъ, че то посолство билъ свѣщій *копаякъ* управитель на Козаріѣхъ; а други че било отъ Захарія, — единъ властителенъ подчиненъ *копаяку*).

По-напрѣдъ — говорѣли пратеницитѣ — ній всички познавахми единъ Богъ, а сега Іудентѣ насъ мамятъ къмъ тѣхъ, тѣи и Шаркинитѣ; и единтѣ, и другитѣ казватъ: нашата вѣра е най-добра въ свѣта. За туй ній идемъ тукъ, пратете ни нѣкой книжовникъ, който да прѣпре Шаркинитѣ и Іудентѣ; тогасъ ній ще приемемъ вашѣтѣхъ вѣрѣ. Царьтъ имъ проводилъ К-на, заедно съ брата му Методія, който ако и да билъ по-старъ, нѣ (книгитѣхъ казватъ), че служилъ К-ну както слуга, защото познавалъ неговото надминуваніе.

Проповѣдницитѣ достигнали въ Хергонесъ. Гръцкій градъ разложенъ край черно море, близо до сег. Сева-

стополь. Тукъ К-нъ зель да учи Еврейскій языкъ (Жидовской бѣсѣдѣ уча ся), потрѣбисванъ въ онаж околѣж и обърналъ единъ Евреинъ (книгитѣ го наричатъ Самарянинъ). Ученій придириникъ Хвольсонъ явно доказва, чи Евреинътъ е нареченъ Самарянинъ право, защото Самарянетѣ слѣдъ разриваніето на Израилското кралевство прѣснали ся и намѣрили подслонъ въ отдалеченій сѣверъ. Тѣ сж сегашнитѣ Карайми, най-доброото Еврейско плѣме). Нѣ още по-висока е доказката на Св. книги, какъ въ прѣститаніето си въ Херсонесъ. К нъ ся запозналъ съ единъ Русинъ (Панонскій Словянинъ) и намѣрилъ у него: Евангеліе и Псалтирь писани на Русинскій языкъ (навѣрно отъ подчиненитѣ, по-христіанчени Българе на Византиѣж). Той ся разговарялъ съ Русинътъ и ся поправяли въ заваленото си изрекваніе. Всички го имали за Гъркъ, и ся чудѣли, като го слушали, че приказва Старо-Български, нѣ той е билъ съвършенъ Словенинъ. Тамъ той търсѣлъ мощитѣ на Св. Климента, Ромскій Папа, когото мѣчили по тѣя страни и го хвърлили въ морето. Той избродилъ чевѣчески кости при които имало и котва. Тя била знакъ, че тѣлото на светителя-мѣченикъ е потопено съ котвж въ морето.

Двамата братія отишли отъ Херсонесъ при Козаретѣ. Пятували прѣзъ Меотическото езеро на Западній черноморскій брѣгъ и тамъ въ подькитѣ на Козарскитѣ планини (Кавказъ) пристигналитъ при Козарскій конягъ. Съ голѣмж радость посрѣщнали проповѣдницитѣ. Константинъ показалъ, както и по-напрѣдъ, сжщата остроумность и добродность. За да го поканятъ спорѣдъ обичая на прилично мѣсто въ угощеніето, попитали го за неговій родъ и службж. Дѣдо ми отговорилъ мѣдрецътъ— е билъ великъ и много славенъ, той сѣдялъ близу до царя; нѣ подиръ отхвърлилъ даденжтж му славж и го отпѣдили; той ся скиталъ по чуждинж и обѣдиѣлъ. Азъ съмь роденъ въ чуждѣ земѣж (Гръцскж) и сега искамъ дѣдовжтж си честь; нѣ още не съмь ж достигналъ; азъ съмь Адамовъ унукъ!« — Іудентѣ ся мѣчили да го оплетатъ и присмѣшно рекли: какъ говоритѣ? че Богъ ся е вмѣстилъ въ женскій

коремъ?— Той имъ доказалъ отъ различни мѣста на светото писмо, че извършването на вѣтхозаннитѣ пророкуванія ся изпълнили въ Исуса Христа. Слушателетѣ ся чудѣли на неговѣтъ учебность. Князьтъ най-послѣ казалъ, че ако и да не приема Христіаніята, нѣ волно е всѣкому. Ній помѣжду си не сми врагове, който исѣа, нека ся кръсти.— И тѣй ся кръстили 200 души. Когато си отивали братіята, князьтъ искалъ да ги надари, Константинъ измолилъ намѣсто дарове 12 души затворници Гърци, които ся намирали тамъ. Тѣ ги придружили радостно.

Тѣй тѣ ся върнали въ Херсонесъ; К-нѣ прѣдрекълъ смъртътъ на владикѣтъ въ градъ Фулла и отсѣкълъ дѣба, комуто тамземцитѣ отдавали божественній почеть.

Братіята извършили работѣтъ си и ся върнали въ Царійградъ заедно съ мощитѣ на Св. Климента. Споредъ както пишатъ книгитѣ Константинъ ся заселилъ при черквѣтъ, Апостоли, а Методій направенъ игуменъ на Полихронскій манастиръ въ горѣтъ Олимбъ, кождо твърдѣ обичалъ. Тамъ той ималъ 70 черно-дрѣшци.



## КАКВО СЯ ИСКА ОТЪ СВЯЩЕННИКЪТЪ?

Първото свойство, което трѣба да има всякой священникъ е, *наука*. Вѣрата, която е длѣженъ да проповѣдва священникътъ, църквата и званіето му искатъ да бѣде той ученъ и образованъ човѣкъ.

Колко е горко и жалостно когато види човѣкъ, простъ и неученъ священникъ?!— който има за главна цель и длѣжность, да учи и поправлѣва другитѣ, а пѣкъ и самъ има нужда отъ ученіе. Неказвами да бѣде дипломатъ, но поне да познава добръ онія предмѣти, които сѣ му най-нуждни.

Вѣрата, нѣма по-опасенъ противникъ отъ невѣжеството, нето има по-суровъ неприятель отъ заблужденіето.— Когато сѣ прости священникитѣ на едно вѣроисповѣданіе, то тамъ има голѣма опасность за вѣрата. На священникитѣ простотіята, ражда невѣрни синове на църквата, отделява много невинни души отъ вѣрата.

Священникътъ е стълпъ на вѣрата и на истинната, той е управителъ на Христіанското ученіе. Священникътъ е учителъ на стадото си: на богатія и сиромаша, на учения и простія безъ разлика. А като учителъ иска са отъ него ученіе.

На священникътъ ученіето му принася почитаніе отъ народа, уголемява му влияніето надъ вѣрнитѣ, побѣждава неприятелитѣ на църквата и помага му да си изпълнява длъжността.

Прочее, споредъ както казахми, священникътъ трѣба да е ученъ; но желателно би било, щото освѣнъ Богословскитѣ науки, които трѣба да познава добръ, да познава още и други науки, които сж му нуждни за да може да помага и да ржководи и общественія животъ.

Въ нашитѣ общества, обикновенно предсѣдателствуватъ священни лица. Отъ тѣхъ зависи сичката честь на обществото, и въ ржцетѣ имъ е сичкія напредѣкъ на града, ако тѣ нѣматъ онѣзи способностъ, дето да изпълняватъ сичкитѣ дѣла, за да са показва успѣхъ, то тогазъ тежко и горко на онова общество!

При всичко това, дето священникътъ трѣба да е ученъ, то той трѣба да е добъръ, и да са труди да го обича сѣкій, а не да са вика и говори винаги противъ него. Трѣба да са пази, за да не си изгуби честъта. Той е явно лице, и на него сѣкій пази, затова нетрѣба да работи нищо тайно, нито да дава причина на раздоръ. Той винаги трѣба да мисли чи е за народа, и какъ живѣе отъ народа, а она който живѣе отъ народа, трѣба и да му служи, но не за срамъ и за щетж, но за ползжи похваля.—

Священникътъ трѣба да бжде священникъ не само предъ Божието лице, но и предъ лицето на народа, съ когото живѣе.

Нашата православна църква хвали и слави Бога съ духъ и истинна, а не по-милость. Прочее трѣба да има и достойни священници. Жалостно е когато виждами днесъ, да са ржкополагатъ за священници, она лица, които нѣматъ нето понятиѣ върху вѣрата, и които за да си ис-

платятъ дълга, и да живѣятъ само и само спокойно, оставатъ си заниманіето и съ злато ставатъ свещеници.

Добъръ и ученъ свещеникъ е като едно украшеніе на църквата, и сѣкѣй радостно слуша и приема наставленіята му. — Затова не било зло, ако са пазеше, да не са приематъ за свещеници онія лица, които не сж свършили, поне Богословско училище.

## Христіански размишленія. ЗА ЛЮБОВЪТА БОЖІЯ КЪМЪ НАСЪ.

Каква е любовта Божія къмъ насъ съвършено ни казва възлюбленій ученикъ. Господній Іованъ Богословъ; „*Тако възлюби Богъ мѣръ, яко и Сина своего единороднаго далъ естъ,*“ — Не този или онзи ангелъ, нето този или онзи войвода на небеснитѣ сили, но единороднія си Синъ е проводилъ Богъ на смъртъ заради нашето спасеніе! О, колко е голѣма любовта Божія къмъ насъ! Проводилъ е Богъ господъ Сина си на смъртъ — да уничтожи смъртъта, и да ни направи негови другари!


Размишлявай, любезній Христіанине: когато Христосъ Сынъ Божій не сж отрекълъ отъ смъртъта заради спасеніето ни — Можешъ ли да по-мислишъ, чи има нѣкои небесни дарове, които не би ни далъ Христосъ, когато би видѣлъ, че сме благодарни отъ любовта му? — О, колко сме малоумни! Христосъ не ся оплашилъ отъ смъртъта заради нашето спасеніе, а ние за спасеніето си бѣгамъ и отъ най-малкія трудъ! — Трѣба да ся сѣщамъ винаги на неговитѣ речи, съ които ни именува Негови другари: „*Вы друзи мои есте, аще творите, елика азъ заповѣдаю вамъ.*“ — Прочее да правимъ само онова, което ни заповѣда — и ще Му бждемъ другари. — Не е ли това голѣма честь за насъ? — Можели нѣкой да си жали труда, когото ще положи за да бжде другаръ на Христа? — Ние обикновенно я за приятеля си ся трудимъ много пкти даже и карами! А за Христа колко още повѣче трѣба да ся трудимъ? Ние ся отричамъ много пкти отъ честта си, само за единъ суетенъ интересъ; а какво да кажемъ за Христа който не е жалилъ нето да умре за насъ, и за нашето спасеніе? Вмѣсто да му бждемъ братія и другари — а ние ся отдалечавами отъ Него: и неиспълнявами нето съвѣтитѣ Му нето заповѣдитѣ Му! Наистина, тежко на насъ! Съ какво ли ще ся извинимъ на страшнія судъ?! Христосъ ние искупилъ, не съ сребро, не съ злато, но съ собствениата си кръвъ — О, колко голѣма любовь! — Той ни вика на небето, въ вѣчното си царство, а ние тичамъ въ пакъла, въ вѣчна мжка!

Нѣма речи, съ които би могла да ся опише любовта Божія къмъ насъ. Св. Писаніе казва : „Иже око невидѣ, и ухо не слыша, и на сердце чловѣку не взидоша, иже уготова Богъ любящимъ его.“ — Сичко това е приготвилъ Господь Богъ отъ любовта си, но само за онія, които го обичатъ.

### ПОДАРЯВАТЪ:

Г-нъ Н. А. Живковъ за дѣвическія монастирь св. Никола (Търновско). Г-нъ Иванъ М. Молловъ, едно год. теченіе за Читалището въ *Ени-Захара*, също и за Читалището въ *Карнобатъ*. Г-нъ Христо попъ Іосифовъ учитель въ Юшенліи за училището въ отечеството си *Шипка*. Г-нъ Гено А. Чолаковъ (въ Силистра) подарява за дѣвическото училище въ *Руссе*. Г-нъ Иванъ Николовъ Шекерджи (въ Видинъ) за училището въ *Брегово*. Г-нъ Вълчо Лозановъ (въ Видинъ) подарява за училищ. въ *Татарджикъ*. Г-нъ Митю Г. Дойчиновъ (въ Ловечъ) подарява за дѣвическото училище въ *Ловечъ*. Г-нъ Гену Петковъ (въ Руссе) подарява за училището въ село *Етшовци* (Тревненско). Г-нъ Григоръ Т. Поповъ (учитель въ Мачинъ), подарява едно годишно теченіе за училището въ село *Канли* (Селистренско окръжіе).



 Умолявами Г-да настоятелитѣ които не сж ни внесли още предплата, да побързатъ да ни ѣж внесхтъ, защото имами твърдѣ голѣма нужда отъ пари.



### ОТГОВОРИ:

Г-ну Г. Т. Поповъ въ Мачинъ.— Сичко каквото сте ни испроводили приѣхми. Благодаримъ ви на труда. Молимъ за продълженіе на статіята ви по-скоро.

Г-ну М. Д. Тихчевъ въ Тулча, радвами са на успѣха ви. Дай Боже да успѣете и по-вѣче. Чаками за помощта ви.

Г-ну Г. П. Д. въ Силистра, наскърбявате ни, още не сме приѣли нищо. Чаками съ нетърпеніе.

Издатель: Т. Х. Станчевъ.

Печатницѣжъ на Дунавскѣжъ Область.

\* (طونه ولايتی مطبعہ سندھ باصل مشور) \*